

Universiteit
Leiden
The Netherlands

Goed openbaar bestuur als leidraad in nieuwe strategie Algemene Rekenkamer

Scheltema-Castenmiller, V.

Citation

Scheltema-Castenmiller, V. (2004). Goed openbaar bestuur als leidraad in nieuwe strategie Algemene Rekenkamer. *Bestuurskundige Berichten*, 19(1), 11. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/3211201>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Creative Commons CC BY-NC-ND 4.0 license](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/3211201>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

had ik al gauw door hoe de organisatie van de Gemeente in elkaar zit en hoe ik daarbinnen de juiste wegen kon bewandelen, erg handig dus. Vanuit het bestuur gezien werkt het echter net even anders en dat merkte ik wel in mijn tweede traineejaar bij de directie Personeelszaken, Organisatie en Informatievoorziening bij de Bestuursdienst. Waar eerst alles via de directeur liep, moest ik nu ineens mee naar de wethouder als ik een stuk gemaakt had! Politieke sensitiviteit ontwikkelen dus, zoals ze dat zo mooi noemen, wat zoveel betekent als dat je weet hoe er vanuit de Gemeenteraad en de andere wethouders naar jouw stuk gekeken wordt. Belangrijk is dat je

hierbij alle verschillende invalshoeken meeneemt en ik ben blij dat ik in mijn studie ook met zo'n 'bril' heb leren kijken. Ik werk nog steeds bij dezelfde directie en adviseer nu het College van B&W over het verstrekken van subsidies voor ICT-projecten aan instellingen of organisaties in de stad. Als concernadviseur moet ik overigens ook soms Den Haag vertegenwoordigen op intergemeentelijk of landelijk niveau, waarbij dan ook bijvoorbeeld het Ministerie van Binnenlandse Zaken aan tafel zit. Al is dit een stapje abstracter en wat verder weg van de

burger, dit is ook erg leuk omdat je dan andere gemeenten kan helpen door mijn ervaringen vanuit Den Haag te vertellen en andersom. Kortom, als bestuurskundige heb ik het erg naar mijn zin bij de Gemeente Den Haag! □

Uw toekomstige collega's volgens de website van Gemeente Den Haag

Of je nu trainee wilt worden zoals Jan en Marian, of dat je gewoon aan de slag gaat zoals Anneke, de Gemeente Den Haag biedt bestuurskundigen een interessante werkomgeving. Ook interesse, kijk op onze website: www.denhaag.nl. Voor informatie over het traineeprogramma mail of bel Nathalie Denz n.denz@bsd.denhaag.nl, 070-353 2502.

“(Komische Noot)?!”

European Tweety

Goed openbaar bestuur als leidraad in nieuwe strategie Algemene Rekenkamer

Periodiek stelt de Algemene Rekenkamer haar strategie bij om zo goed mogelijk in te spelen op vragen en ontwikkelingen in haar omgeving. De keuzes die in de nieuwe strategie 2004-2009 zijn gemaakt zijn een logisch vervolg op de richting van de afgelopen jaren.

Bijdragen aan goed openbaar bestuur staat centraal in het werk van de Algemene Rekenkamer. Voor een beschrijving van dit begrip hanteert zij de kenmerken die de Verenigde Naties (VN) hanteert voor goed openbaar bestuur:

- onpartijdig en open;
- rechtszeker;
- participatief;
- gericht op draagvlak en consensus;
- vraaggericht (responsief);
- effectief en efficiënt;
- legt publieke verantwoording af (accountable);
- transparant.

De Algemene Rekenkamer rekt vier aspecten van goed openbaar bestuur tot

en verantwoordelijkheden, enerzijds tussen de bestuurslagen onderling en anderzijds tussen de overheid en instellingen op afstand van het Rijk. Tegelijkertijd veranderen de opvattingen over de rol van de overheid ten opzichte van de burger. Er is sprake van een terugtrekkende overheid en tegelijkertijd een blijvende verantwoordelijkheid van diezelfde overheid voor beleidsterreinen als onderwijs, zorg en veiligheid. De verhouding overheid-markt wordt complexer. De overheid stoot taken af aan de markt, maar blijft er weer bij betrokken door toezicht of regelgeving. De veranderende verhoudingen tussen de overheid en organisaties op afstand

De Algemene Rekenkamer

De Algemene Rekenkamer heeft als onafhankelijke Hoog College van Staat de taak om het intern functioneren en het extern presteren van het Rijk en de daarmee verbonden instellingen te toetsen en te verbeteren. Zij onderzoekt of het geld van de rijksoverheid rechtmatig en doelmatig wordt geïnd en uitgegeven. Ook beoordeelt ze of het bestede geld de beoogde resultaten heeft opgeleverd. De Algemene Rekenkamer is daarbij onafhankelijk van de regering en het parlement: ze bepaalt zelf wat ze onderzoekt, hoe ze dat doet en wat ze daarvan in de openbaarheid brengt. De taken, bevoegdheden en rechtspositie van de Algemene Rekenkamer zijn geregeld in de Grondwet en de Comptabiliteitswet. In haar missie is vastgelegd hoe zij aan de in de wet vastgelegde taken inhoud wil geven.

haar domein. Dat zijn transparantie, publieke verantwoording, effectiviteit en efficiëntie en vraaggerichtheid. Deze aspecten heeft de Rekenkamer vertaald in twee pijlers in haar nieuwe strategie: 'Verantwoording en toezicht' en 'Aansluiting van beleid en uitvoering'. De eerste pijler draagt bij aan een transparante overheid die verantwoording aflegt over wat zij doet, oftewel het functioneren van het openbaar bestuur. De tweede pijler, gaat over de effectiviteit (de prestaties) van de overheid.

Eerste pijler: Toezicht en verantwoording
Binnen het openbaar bestuur vinden verschuivingen plaats van taken

maken een aanpassing van het toezicht en de verantwoording noodzakelijk. In de eerste pijler van de strategie wil de Algemene Rekenkamer zichtbaar maken of de ministeriële verantwoordelijkheid waargemaakt is, het parlement zijn controlerende taak kan waarmaken en de burger en maatschappelijke organisaties inzicht hebben in de besteding van de publieke middelen, de geleverde prestaties en de effecten, kortom laten zien hoe de overheid functioneert en of het belastinggeld goed wordt besteed.

Tweede pijler: Aansluiting tussen beleid en uitvoering
In het rapport "Tussen beleid en uitvoering; lessen uit recent onderzoek"

dat de Algemene Rekenkamer in maart 2003 publiceerde, keek zij terug op enkele jaren onderzoek en concludeerde dat veel beleid niet of niet goed wordt uitgevoerd. Het beleid bleek niet kloppend te krijgen met de beschikbare middelen in mensen en geld en de voor de uitvoering uitgetrokken tijd. Deze kloof tussen beleid en uitvoering doet zich onder meer voor doordat er in de beleidsontwikkeling te weinig aandacht is voor de uitvoerbaarheid van het beleid. De kloof is ook een uiting van bestuurlijk falen op plaatsen waar overheden gedeelde verantwoordelijkheden hebben voor gezamenlijke beleidsontwikkeling en waar een scheiding bestaat tussen beleidsbepaling en beleidsuitvoering. Kortom: de prestaties van de overheid blijven achter.

In de tweede pijler van de strategie richt de Algemene Rekenkamer haar onderzoek vooral op die terreinen waar het gaat om basisvoorzieningen voor de burger. Het gaat daarbij met name om domeinen waar de gevolgen van een gebrekkige aansluiting het grootst zijn. De Algemene Rekenkamer richt zich op drie domeinen en de sectoren die daar binnen vallen:

1. publieke voorzieningen: zorg, onderwijs, werk en inkomen;
2. veiligheid: veiligheid in de woon- en leefomgeving, voedselveiligheid, terrorismebestrijding;
3. duurzame ontwikkeling: duurzame energie, duurzaam gebruik van natuurlijke hulpbronnen, biodiversiteit. □

Vivienne Scheltema-Castenmiller

Meer over de Algemene Rekenkamer, het rapport *Tussen beleid en uitvoering* en haar nieuwe strategie: www.rekenkamer.nl

Vivienne Scheltema-Castenmiller werkt als persvoorlichter bij de Algemene Rekenkamer en schreef dit artikel op persoonlijke titel. Zij was in het jaar 1994-1995 voorzitter van de BIL.